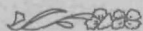

Ziblje sinka, peva mati . . .

Ziblje sinka, peva mati:
Spavaj, spavaj, sinek zlati!
Angele ima zvezdišče,
eden v sanjah te obišče;
pride k tebi po stezici,
dar prinese ti v ročici:
jagnje mlado, preveselo,
rožo lepo, snežno belo,
in golobče zlatokrilo.
To prelestno bo darilo.
Pa ti božal bode lice,
pa ti pravil bo pravljice:
kdo je Jagnje beloruno,
kdo golobče zlatokljuno;
kdo prebela je cvetlica,
ki ponuja jo ročica.

Ej, ta angel lep kot danek,
vedi, sveti je Ivanek:
in to Jagnje belokodro
Detece je božje, modro;
in golobec brzoleti,
to pa Duh je božji, sveti;
in ta roža belolista
pa Devica je prečista!
Čuj . . . Pa zapoje ti v krogu
pesem o predobrem Bogu,
o nebesih in njih svatih
in o angelcih krilatih . . .
Lice bode ti veselo,
ko zazori jutro belo!

Vneslav.

Gadolovec.

I.

Hej, to so bili krasni dnevi mladih let! Pisane cvetke, drobne ptičice, lahnokrili metuljčki, vse nas je radostilo. Skakljali smo po livadah in pevali pesmice, pa vriskali, da je odmeval hrib in dol. In radovali smo se nad solničnimi žarki, nad belimi oblaki v višavah, nad šumljanjem potočka sredi livad, nad šepetanjem vitkih vrb ob žuboreči vodici . . ., vse nas je radostilo!

Tako je bilo podnevi. Vsak večer pa, ko je solnce tonilo tam za 'Strmnjakom', smo se zbrali sredi vasi poleg košate lipe, pod katero so se hladili in zabavali vaški očanci. Toda menite li, da smo mirno stali in poslušali pogovore umnih starčkov pod lipico in zgovornih ženic tam pred leseno bajtico? Vriskali smo in tekali, da je bilo veselje.

Tudi nekega julijevega večera smo se radovali v prijetnem hladu. Svinko smo bili. In nastal je tolik krik in vik, da so se vzdignili sosedov ded s klopi in nam zažugali: „Spat, drobiž, če ne, bo brezovka pela!“

Boječe smo pogledali deda in v hipu smo bili tiho kot miši. Hudomušni Brezarjev pastir Jernejček, naš izbrani načelnik, pa je stopil za hišni ogel, pomolil glavo čez rob in se zasmel: „Hi, hi, to bo zabela!“

Glasi smeh je nastal med vaškimi očanci. Naša boječa srca pa so se zopet umirila.

Tudi Brezarjev Jernejček se je počasi priplazil izza ogla do nas. Nekako nezaupno je pogledal deda in ga motril z živahnimi očmi. Toda, ko je videl dobrovoljen smeh na zgubanih dedovih licih, se je ojunačil in moško stopil pred nas. A skoro nas je pozval nekoliko v stran, da ne bi motili očancev v njihovih pogovorih.

Po igri smo imeli važno zborovanje. „Kaj bomo počeli jutri?“ smo se izpraševali in čakali predlogov.

Brezuspešna so bila naša posvetovanja. Vse zanimivosti v vasi in okolici smo že videli tolikrat in tolikrat in vseh smo se naveličali.

„Kaj bomo vedno sedeli pri knjigah in se učili?“ smo tarnali nejevoljno.

Toda še nam je svetila zvezda upanja. Brezarjev pastirček Jernejček, prebrisana glavica, podpre s kazalcem čelo in upre živahne oči v tla. Kar se mu zjasni nekaj v duhu. Živahno oko med črnimi trepalnicami mu zaiskri in rjavo čelo se mu nategne v neizrecno učene gube.

„Ali veste, kje so grajske skale?“ vpraša nas. „Vemo,“ se mu odzovemo.

„No, torej čujte!“ nadaljuje Jernejček. „Na grajskih skalah — mi je pravil Matetov hlapec — gnezdiijo velikanski gadje. Podnevi se grejejo na solncu, zvečer pa se zarijejo v luknje in pospe — — — hi, hi, pa pojdimo še mi spat, da ne bo brezovka pela.“

Kakor bi nas bil z vodo polil, tako smo stali drug ob drugem, nevede, bi se li smejali ali se tožnih obrazov razšli, kot je predlagal premeteni pastirček.

No, zviti Jernejček je že vedel, zakaj je izustil zadnje besede. Morebiti vedo že tudi naši mladi bralci, kaj je nameraval z besedami, ki so podrle vse upe vernih slušateljev. No, če ste kaj bolj prebrisani kot oni vaški razposajenčki, ste gotovo že spoznali bistro glavico pastirčkovo in njegove prekanjene besede.

Pastirček se je poredno nasmehnil čemernim obrazom in žalostnim očem slušateljev, nato pa se je ponorčeval iz njih:

„E, kaj se boste res jokali kot otroci, ki so komaj oblekli prve hlačice? Saj smo vendar že fantje in se ne spodobi, da bi nosili mokre lešnike na licih. Le pogum v srce in jok — na stran!“

Potolaženi smo bili, toda odpustili bi bili težko to nagajivost zvitemu Jernejcu, da nam ni stavil tako izvrstnega predloga. Čujte ga iz ust njega samega!

„Jutri pojdemo na ‚grajske skale‘ gade loviti.“

Komaj je izustil te besede, že so strahu vztrepetala naša srca, in klicali smo drug za drugim; „Jaz že ne! jaz že ne!“ . . .

„Pojdem pa sam,“ je rekel zategnjeno in nejevoljno.

„In mi gremo gledat! Kdaj pa pojdeš?“

„Jaz po kosilu, toda vas ni treba! Še opikali vas bodo, da boste stokali in jokali kot srajčnek, ko ga piči osa v nogo.“

Dobro nas je zavrnil Jernejček. Toda nismo se zmenili za njegove šaljive grožnje. Vsak je odšel domov s trdnim sklepom: „Tudi jaz grem jutri h ‚grajskim skalam‘ gledat, kako se love gadje.“

Tisto noč sem imel grozne sanje o ‚grajskih skalah‘ in o gadih, ki se solnčijo na njih.

II.

Veste, kje so grajske skale? Ako pogledate z južne strani na Strmnjak, boste videli ondi obsežno skalovje.

V onih časih, ko so še hodili krvoželjni Turčini v našo deželo, je stal tu mogočen grad. Prihrula pa je od juga divja tolpa in razstrelila to močno zidovje.

Ostala je na mestu le samotna groblja in orjaške skale, na katerih je bil sezidan grad, in zato imenujejo vaščani te skale 'grajske'.

Dandanes se vzpenja po skalovju zeleni bršljan in urni martinčki ogrevajo tu svoje vitke ude.

Semkaj se je torej namenila mala vaška četa s smelim poveljnikom. Solnce je pripekalo, in niti sapica ni dihnila skozi gosto vejevje, ko smo prispeli zardelih lic k grajskim skalam. Strahu so se nam tresle nožice in ceptali smo, kakor da že pred nami sikajo strupeni gadje. Jernejček ni bil zadovoljen z nami, in marsikako trpko besedo smo morali slišati iz njegovih ust.

Mnogo nas je sililo domov. Toda drzni gado-lovec se ni zmenil za to, temveč odrezal je v bližnjem grmičevju palico. Na debelejšem koncu jo je preklal ter med razpoko utaknil kratek klinček. Rahlo nastavljeni klinček je imel dvojno nalogo. Razširjal je razpoko in jo hkrati sklepal, kadar se ga je kdo občutljiveje dotaknil.

S tem preprostim orožjem je stopal Jernejček — seveda bosonog — preko skal. Pazno je zrl okoli sebe, a ni videl nič. Dalje je lezel. Zeleni bršljan se mu je zapletal med noge in mu oviral hojo.

Mi smo stali pod skalami in gledali željno za pastirjem. Kar začujemo prestrašen klic. Zatrepetali smo. Kaj se je zgodilo? . . .

Jernejček je bled kakor zid lezel po skalovju k nam ter prestrašeno klical, da ga je že pičil gad. Mi smo pa videli drobnega martinčka, ki je hitel čez skalo.

Vse nam je bilo jasno. Martinček je prilezel na nogo pastirju, čegar bujna domišljija je krotkega martinčka preobrazila v strupenega gada.

Tudi Jernejček je rad ali nerad izprevidel svojo zmoto, ker le ni mogel prav videti, kam ga je pičil gad. To ga je bilo sram, ker je tako zajčje bežal po skalah! No, danes pa, ko so se mu pobelili lasje na glavi, prav rad pripoveduje pod vaško lipo, kako je nekdanj lovil gade na grajskih skalah. Jaz pa se ob takih prilikah spomnim lepih mladostnih let.

Zvonimir.

